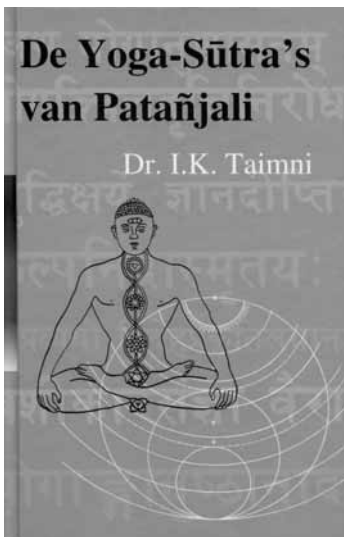

De Yoga-Sutra's van Patanjali

Deze inleidende tekst is een bewerking uit “*Meditatie, een bundel essays*”, een uitgave van de Theosofische Vereniging, Nederlandse Afdeling, Amsterdam

De Yoga-Sutra's van Patanjali is het standaardwerk over de meditatieve yoga volgens de hindoe-lijn. Als introductie wordt hier een overzicht van de inhoud geboden, overgenomen uit de onlangs heruitgegeven en vernieuwde Nederlandse vertaling van Dr. I.K. Taimni's commentaar en vertaling uit het Sanskriet¹.

De studie van *De Yoga-Sutra's* vergt veel, maar men wordt rijk beloond door een dieper inzicht in de achtergronden van het geestelijk leven.

In de fundamentele werken over yoga treden *De Yoga-Sutra's van Patanjali* naar voren als het meest gezaghebbende en bruikbare boek. In zijn 196 sutra's heeft de auteur de essentiële filosofie en techniek van yoga dusdanig kort samengevat dat het een wonderbaarlijk beknopte en systematische uiteenzetting is geworden. Wie dit boek voor het eerst, oppervlakkig, doorneemt, vindt misschien dat de materie vreemd en onsystematisch is behandeld, maar wanneer hij er zorgvuldig en diep op ingaat, zal het rationele standpunt van de benadering duidelijk worden. De hieronder volgende korte samenvatting zal bewijzen hoe rationeel het geheel is behandeld.

Deel 1 houdt zich bezig met de algemene aard van *Yoga* en zijn techniek. De bedoeling van dit deel is eigenlijk antwoord te geven op de vraag: “Wat is *Yoga*?” Aangezien *Samadhi*¹ in essentie de techniek van *Yoga* is, neemt dit vanzelf de belangrijkste plaats in onder de diverse onderwerpen die er in behandeld worden. Daarom heet dit deel “*Samadhi Pada*”².

Het eerste stuk van het tweede deel gaat over de filosofie van de *Klesa's* (bezoeking, nood, ramp, smart) en bedoelt een antwoord te geven op de vraag: “Waarom moet iemand eigenlijk *Yoga* beoefenen?” Het geeft een meesterlijke analyse van de toestanden van

het menselijk leven en de misère en het lijden, die aan deze toestanden inherent zijn. Iemand die het pad van *Yoga* wil gaan met het onwrikbare besluit om leven na leven te volharden, totdat hij het doel bereikt heeft, moet de filosofie van de *Klesa's* grondig doorgrond hebben.

Het tweede stuk van deel II houdt zich bezig met de eerste vijf oefeningen van de *Yoga*-techniek, die *Bahiranga* (uiterlijk) genoemd worden. Dit zijn voorbereidende oefeningen en de bedoeling is, dat ze de *Sadhaka*³ geschikt maken voor de beoefening van *Samadhi*. Omdat dit deel bedoeld is de leerling fysiek, mentaal, emotioneel en moreel geschikt te maken voor de beoefening van de hogere *Yoga* wordt het *Sadhana Pada* genoemd.

Het eerste stuk van deel III houdt zich bezig met de overblijvende drie oefeningen van de *Yoga*-techniek, die men *Antaranga* of innerlijk noemt. Met behulp van deze oefeningen, die hun hoogtepunt bereiken in *Samadhi*, ontwart men alle geheimen en verborgenheden van het leven als *yogi* en verkrijgt men de *Siddhi's*⁴, de vermogens. In het tweede stuk van dit deel worden deze verworvenheden in detail besproken en dit heet daarom het *Vibhuti's pada*.

In het vierde en laatste deel worden al die essentiële filosofische problemen uiteengezet, die betrokken zijn bij de studie en beoefening van *Yoga*. Het gaat over de aard van het denkvermogen, de mentale waarneming van de begeerte, van bindingen en gebondenheid. Dit alles wordt beknopt maar systematisch behandeld om de leerling in staat te stellen een toereikende achtergrond van theoretische kennis te

verkrijgen. Daar al deze onderwerpen op de een of andere wijze in verband staan met het verkrijgen van *Kaivalya*⁶, heet dit deel *Kaivalya Pada*.

Door zijn alomvattende en systematische behandeling van het onderwerp zijn de *Yoga Sutra's* het meest geschikt voor een diepgaande en systematische studie van *Yoga*. In lang vervlogen tijden liet men alle yoga-leerlingen het boek uit het hoofd leren en geregeld en diep mediteren op de *Sutra's* om de verborgen zin ervan te onthullen. De moderne leerling, die er eerst van overtuigd moet worden dat de studie van de beoefening van *Yoga* de moeite waard is, heeft echter een meer gedetailleerde en uitvoerige behandeling van het onderwerp nodig, wil hij in staat zijn de *Yoga-Sutra's* als geheel te begrijpen. Zelfs hiertoe zijn de *Yoga-Sutra's* (yoga-aforismen) de meest geschikte basis, niet alleen omdat ze op meesterlijke wijze alle fundamentele toelichtingen over *Yoga* geven, maar ook omdat ze erkend zijn als een meesterwerk in de *Yoga*-letterkunde, en omdat ze de toets van de tijd en de ervaring hebben doorstaan.

Het bestuur van de Theosofische Vereniging in Nederland en de redactie van *Theosofia* zijn zeer verheugd dat van 18 tot 22 juni 2011 de theosofische schrijver Ravi Ravindra een Engelstalige zomerschool zal geven (zie de bijgevoegde folder). De titel van deze zomerschool is *Transformation of Consciousness, the Yoga Sutras van Patanjali*. Over dit onderwerp verscheen een nieuw boek van Ravi Ravindra, getiteld *The Wisdom of Patanjali's Yoga Sutras, A New Translation and Guide*, Canada, 2009, te bestellen bij de Theosofische boekhandel Adyar van de TVN.

Voor wie nog dieper in het onderwerp wil duiken heeft Renger Dijkstra, de bibliothecaris van de TVN, een overzicht van literatuur (boeken en artikelen) over *De Yoga Sutra's* samengesteld, uit de collectie die in onze bibliotheek, Tolstraat 154 te Amsterdam aanwezig is. Voor het aanschaffen van boeken kunt u mailen naar books@theosofie.nl en voor het bibliografische overzicht naar bibliotheek@theosofie.nl.

Noten

1 Dr. I.K. Taimni: *De Yoga-Sutra's van Patanjali*, Amsterdam, 2010, zesde en geheel herziene druk door Richard van Dijk, uitgegeven bij de Uitgeverij der Theosofische Vereniging in Nederland.

2 *Samadhi* betekent: samenbrengen, verenigen van tegenstellingen; contemplatie. Volmaakte oplossing in het Ene, het hoogste stadium van Yoga.

3 *Padha* betekent: voetstap, standpunt of opvatting. Gebaseerd op de Sanskrietwortel "pad" dat gaan of verkrijgen betekent.

4 *Sadhaka* is iemand die "*Sadhana*" beoefent. *Sadhana* betekent geestelijke oefening of deugd, vaak in de betekenis van voorstadia of vereisten die ergens aan voorafgaan.

5 *Siddhi's* zijn de transcendente psychische vermogens

6 *Vibhu* is aldoordringend, alomtegenwoordig. *Vibhuti* is bovennatuurlijke psychische of mentale kracht.

7 *Kaivalya* is opgaan in éénheid, 'geheel op zichzelf staan', waarbij de eenheid, *moksha* ook kan worden betiteld als de uiteindelijke bevrijding van de menselijke geest.

In onze zoektocht naar kennis wensen we
de waarheid als een geheel, maar het intellect
laat ons de waarheid slechts in stukjes zien.

En dus is de kennis die door het intellect
wordt verkregen nooit volmaakt;
ze kan, juist vanwege haar aard,
van nature nooit volmaakt zijn.

(De Yoga Sutra's van Patanjali, UTVN,
deel I, sutra 48, blz. 122- 123)